

Маляр Е. М., старший викладач
*Державний вищий навчальний заклад
«Ужгородський національний університет»
м. Ужгород, Закарпатська область, Україна*

Салюк-Кравченко О. О., к.е.н.
*Навчально-науковий інститут права
імені князя Володимира Великого
Міжрегіональної академії управління персоналом
м. Київ, Україна*

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-036-0-21>

ПОТЕНЦІАЛ МІЖРЕГІОНАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА ЄВРОРЕГІОНУ КАРПАТИ-УКРАЇНА ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТРАНСКОРДОННОГО ПРОЕКТУ «МАЛЕ КАРПАТСЬКЕ КОЛО»

Дослідження регіональною економічною наукою міжрегіональної асоціації Карпатський Євро регіон формує особливу наукову зацікавленість, що зумовлено насамперед її регіональним і міжнародним рівнем функціонуванням, поліструктурним існуванням та те, що асоціація є економіко-політичним напрямком співпраці України з країнами-членами Європейського Союзу з 1993 року.

До складу асоціації Карпатський Євро регіон крім України входять: Республіка Польща, Словацька Республіка, Угорщина та Румунія, входження зазначених країн до асоціації зумовлено унікальним географічним розміщенням вздовж гірської системи Карпати. Транскордонні території асоціації становлять 145 тисяч кв.км, на яких проживає близько 15 мільйонів осіб, відтак концептуємо, що це одна з найбільших Європейській асоціацій такого змісту [1].

Умовно асоціацію Карпатський Євро регіон можливо виділити в такі транскордонні регіональні її осередки, як Євро регіон Карпати-Україна (території Закарпатської, Івано-Франківської, Львівської, Чернівецької областей), Євро регіон Карпати-Польща (територія Підкарпатського воєводства), Євро регіон Карпати-

Словаччина (території Кошицького та Прешівського країв), Єврорегіон Карпати-Угорщина (території областей Боршод-Абауй-Земплен, Гайду-Бігар, Гевеш, Яс-Надькун-Солнок, Саболч-Сатмар-Берег та міст з обласним статусом Мішкольц, Дебрецен, Егер; Ніредьгаза) та Єврорегіон Карпати- Румунія (території округів Сату Маре, Марамуреш, Бігор, Сучава, Ботошань, Зілаг, Харгіта) [2]. Для дослідження обрано саме Єврорегіон Карпати-Україна, який цікавий з точки зору міжрегіональної транскордонної взаємодії в транскордонному просторі Карпатського Єврорегіону.

При аналізі розвитку транскордонних територій Єврорегіону Карпати-Україна найбільше виділяється міжрегіональна діяльність спільного проекту Закарпатської, Львівської та Івано-Франківської областей разом з Державним агентством автомобільних доріг України «Мале Карпатське коло». Зазначений проект є спільними планами дій учасників його, щодо реалізації заходів направлених на удосконалення, та в більшій мірі, побудові нової мережі автомобільних доріг в центральній частині Українських Карпат.

Спільний проект «Мале Карпатське коло» має свою історіографію започаткування, трансформації, становлення та розвитку. Відтак, одною з відправних точок проекту є підписання 14 грудня 2018 року Меморандуму з координації співробітництва задля розвитку спільного економічного розвитку між представниками місцевого самоврядування Славської територіальної громади Львівської області, селища Вигода та міста Долина Івано-Франківської області. Ця подія мала місцевий рівень міжрегіональної ініціації проекту. Після чого, 24 вересня 2020 року була проведена конференція «Роль та місце Асоціації «Бойківське коло» в розвитку туристично-економічного потенціалу карпатського субрегіону» в м. Долина Івано-Франківської області за участі представників органів влади, бізнесу, експертного середовища Івано-Франківської, Львівської та Закарпатської областей [3]. Відбувся перехід проекту «Мале Карпатське коло» з місцевого на регіональний.

Переформатування проекту «Бойківське коло» в спільний проект «Мале Карпатське коло» з розширенням кола учасників у форматі транскордонного простору Єврорегіону Карпати-Україна та перехід проекту в нормативну площину міжрегіональної взаємодії учасників, відбулося в межах конференції «Співпраця задля розвитку» на Сколівщині Львівської області протягом 09 та 10 грудня 2019 року. Саме під час згаданого заходу було підписано Меморандум про співпрацю для реалізації ініціативи «Мале Карпатське коло» між Львівською, Івано-Франківською, Закарпатською, Чернівецькою обласними радами та Львівською, Івано-Франківською, Закарпатською, Чернівецькою обласними державними адміністраціями [4].

Ключовим моментом трансформаційного переходу спільного проекту «Мале Карпатське коло» та розширення власного впливу в транскордонному просторі Єврорегіону Карпати-Україна на міжнародний макроекономічний рівень простору Карпатського Єврорегіону відбувся під час конференції «Мале Карпатське коло: на шляху до державного інвестиційного проекту» 5 та 6 лютого 2021 року, яка відбулась в смт Славське Львівської області [5].

Поштовхом зазначених трансформаційних процесів спільного проекту «Мале Карпатське коло» слугували наступні події:

– розширення складу учасників спільного проекту «Мале Карпатське коло». Крім очільників місцевої регіональної влади Львівської, Івано-Франківської, Закарпатської (представники Чернівецької області в заході участі не приймали) до проекту були залучені керівники Офісу Президента України, Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України та Державного агентства автомобільних доріг України;

– розширення запланованої мережі автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» та її подальше прокладання до туристично привабливих місць Львівської, Івано-Франківської та Закарпатської областей та до діючих та перспективних курортів Славська, Боржава та Прикарпаття;

– запланований початок процесу включення спільного проекту «Мале Карпатське коло» до держаної програми «Велике будівництво» з одночасним отриманням статусу державного інвестиційного проекту;

– продовження запланованої мережі автомобільних доріг спільного проекту «Мале Карпатське коло» до державних кордонів України з Румунією в перспективному пункті пропуску «Яблунівка – Ремете (Гута)» на території Закарпатської області та з Республікою Польщею в перспективному пункті пропуску «Боберка – Смольник» на території Львівської області. (Запланована подія буде слугувати відправною точкою до подальшого входження транскордонних територій Єврорегіону Карпати-Україна до транскордонного економічного простору Карпатського Єврорегіону в цілому).

При умові повної реалізації передбачених заходів в проєкті «Мале Карпатське коло» транскордонні території Єврорегіону Карпати-Україна отримають нову сучасну мережу автомобільних доріг, яка вплине безпосередньо на: логістичну оптимізацію та удосконалення туристичних маршрутів; створення нових робочих місць в територіальних громадах-учасників проєкту; збільшення фінансових надходжень до місцевих бюджетів територіальних громад; ріст кількості туристичних відвідувань за рахунок внутрішніх туристів та зовнішніх з країн-членів Європейського Союзу (з врахуванням значної цінової політики європейських гірських туристичних комплексів – це доволі реалістичний прогноз); покращення інвестиційного клімату туристичної галузі; популяризацію Українських Карпат в середині держави та в світі як туристично-гірської «Мекки».

Резюмуючи, спільний міжрегіональний проєкт «Мале Карпатське коло» є не лише міжрегіональним інфраструктурним проєктом який реалізується на транскордонних територіях Єврорегіону Карпати-Україна, але й прогнозований з подальшою міжнародною взаємодією з транскордонним економічним простором Карпатського Єврорегіону. Основною метою якого є отримання покращеної динамічної регіональної економіки

транскордонних територій Євворегіону Карпати-Україна, через механізми покращеної інфраструктури, яка є одним цілим з туристичною галуззю центральних Карпат України.

Література:

1. The place for business in the Carpathian Euroregion. URL: <http://www.tradecarp.com/> (дата звернення: 09.01.2021).

2. Асоціація органів місцевого самоврядування «Євворегіон Карпати – Україна». URL: <https://ekarpaty.com/> (дата звернення: 09.01.2021).

3. На Івано-Франківщині утворено туристичну асоціацію «Бойківське коло». Івано-Франківщина туристична. Управління міжнародного співробітництва, євроінтеграції, туризму та інвестицій Івано-Франківської облдержадміністрації. 2020. 24 вересня. URL: <http://iftourism.com/news/article/na-ivano-frankivshchini-utvoreno-turistichnu-asociaciyu-boykivske-kolo> (дата звернення: 18.01.2021).

4. За інформацією поданою на сайті Львівської обласної ради. URL: <https://lvivoblrada.gov.ua/news/oleksandr-ganushchin-prezentuvav-iniciativu-mizhregionalnoji-spiivpraci-male-karpatske-kolo> (дата звернення: 08.02.2021).

5. За інформацією поданою на сайті Закарпатської обласної державної адміністрації. URL: <https://carpathia.gov.ua/novyna/male-karpatske-kolo-na-shlyahu-do-derzhavnogo-investytsiynogo-proyektu-0> (дата звернення: 10.02.2021).